

WT

White wishing vs Whitewashing

Zákaz finančnej asistencie a zmena Obchodného zákonníka

Rudolf Pfeffer, Counsel, Wolf Theiss

12 December 2023

Zákaz finančnej asistencie

Prehľad

01.

Súčasný stav

Prehľad aktuálnej právnej úpravy.

02.

Praktické problémy

Dopad v praxi akvizičného financovania.

03.

Možné riešenia

Štruktúrovanie transakcií v svetle zákazu finančnej asistencie.

04.

Nová právna úprava

Prehľad zmien účinných od 1. marca 2024.

05.

Očakávaný dopad v praxi

Praktické výzvy a otázky novej právnej úpravy.

WT

Súčasný stav

Zákaz finančnej asistencie

- §161e Obchodného zákonníka:

„Spoločnosť nesmie v súvislosti s nadobudnutím jej akcií tretími osobami poskytovať týmto osobám preddavky, pôžičky, úvery ani zábezpeky.“

- Účel: Ochrana majetku spoločnosti (*capital maintenance*) a veriteľov pred znižovaním majetku spoločnosti v kontexte nadobudnutia jej akcií treťou osobou.

- Zákaz sa nevzťahuje na:

- (i) právne úkony, v rámci bežnej činnosti bánk;
- (ii) právne úkony v súvislosti s nadobudnutím akcií zamestnancami spoločnosti alebo pre zamestnancov spoločnosti,

za predpokladu, že v dôsledku týchto úkonov neklesne vlastné imanie spoločnosti pod hodnotu základného imania spolu s rezervným fondom, ktorý spoločnosť vytvára povinne podľa zákona.

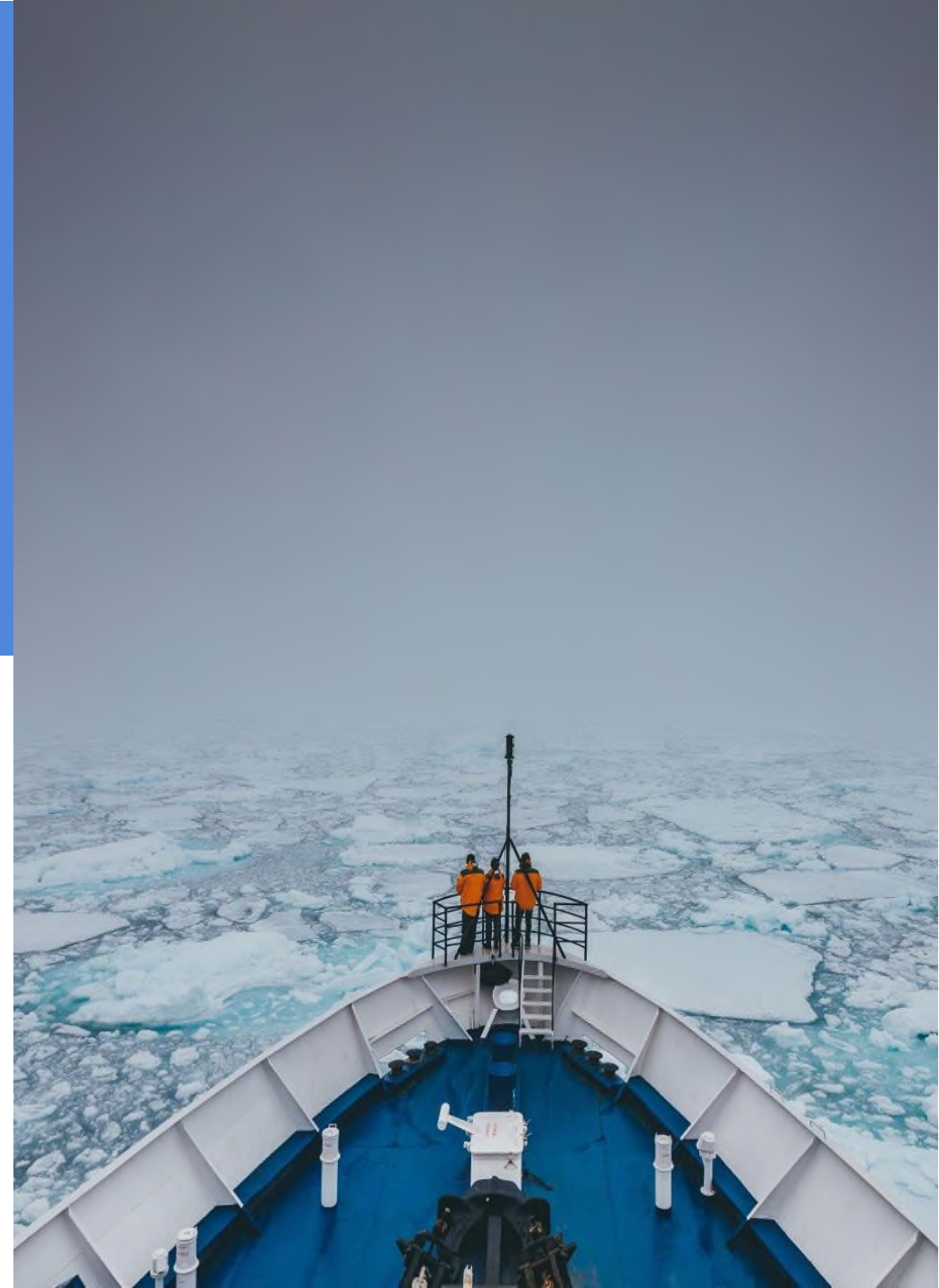
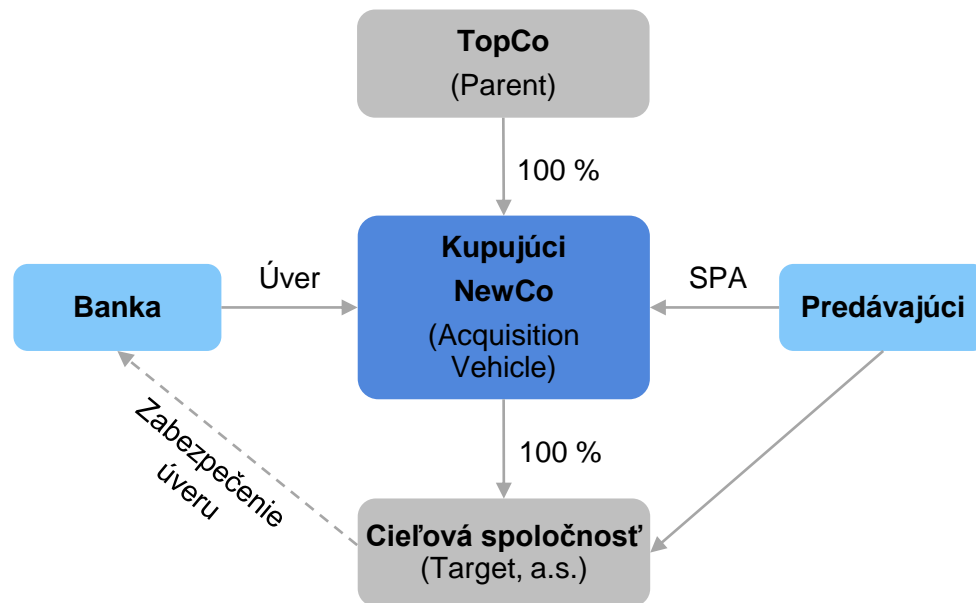
- Zákaz sa vzťahuje na akciové spoločnosti a j.s.a.
- Zákaz postihuje tzv. priamu (preddavok, pôžička, úver) aj nepriamu (poskytnutie zábezpeky) finančnú asistenciu.
- Dôsledky porušenia : (i) neplatnosť právneho úkonu; (ii) zodpovednosť štatutárov za škodu.

Praktické problémy

- V podmienkach akvizičného financovania (napr. tzv. *leverage buy out*) sa môže od slovenskej cieľovej spoločnosti (resp. jej ovládaných spoločností) požadovať zabezpečenie akvizičného úveru v podobe ručenia, záložného práva na majetok spoločnosti atď.
- Štruktúra zabezpečenia nesmie porušovať zákaz finančnej asistencie. Zákaz je momentálne formulovaný široko, bez relevantných výnimiek.
- Pozor aj pri refinancovaní akvizičného úveru.

Možné riešenia

Štruktúrovanie transakcií v svetle zákazu finančnej asistencie

Zmena právnej formy cieľovej spoločnosti

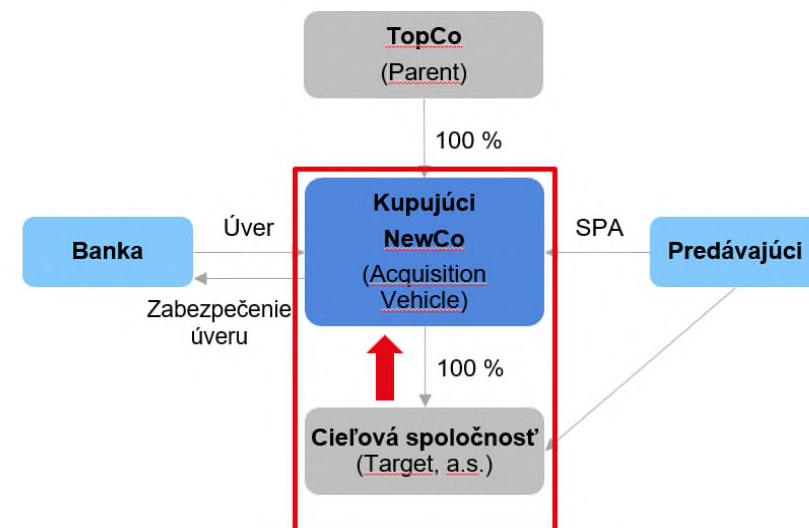
- Zákaz finančnej asistencie sa nevzťahuje sa na s.r.o. ani na iné formy obchodných spoločností či družstvo.
- Pozor na situácie, ak je cieľovou spoločnosťou a.s. / j.s.a. a zabezpečenie akvizičného úveru má poskytnúť jej ovládaná spoločnosť, ktorá má inú právnu formu.

Zmluvná limitácia zabezpečenia poskytnutého cieľovou spoločnosťou

- Zmluvné dojednania, ktoré z definície zabezpečených záväzkov vylučujú také záväzky cieľovej spoločnosti, ktorých zahrnutie by odporovalo zákazu finančnej asistencie.
- Zákaz finančnej asistencie sa nevzťahuje sa na zabezpečenie prípadného prevádzkového úveru (*working capital facility*) poskytnutého cieľovej spoločnosti.

Zlúčenie cieľovej spoločnosti s materskou spoločnosťou (Upstream merger)

- Materská spoločnosť nepodlieha zákazu finančnej asistencie a môže zriadiť zabezpečenie na svoje aktíva (vrátane tých, ktoré nadobudne ako univerzálny právny nástupca cieľovej spoločnosti v dôsledku zlúčenia nahor).

Nová právna úprava

Prehľad zmien účinných od 1. marca 2024

- Novela Obchodného zákonníka prostredníctvom nového zákona č. 309/2003 Z.z. o premenách obchodných spoločností a družstiev.
- V súlade so smernicou EÚ 2017/1132 sa finančná asistencia povoľuje aj u a.s. a j.s.a.:
  - (a) ak tak určia stanovky spoločnosti; a
  - (b) za splnenia určitých zákonných podmienok (tzv. *whitewash* procedúra) implementujúcich čl. 64 smernice.
- V prípade a.s. je nová právna úprava výrazne podobná ČR.
- Na rozdiel od českej právnej úpravy s.r.o., v prípade slovenskej právnej úpravy sa zákaz finančnej asistencie naďalej neuplatňuje vo vzťahu k s.r.o.

Podmienky pre poskytnutie finančnej asistencie

Časť 1

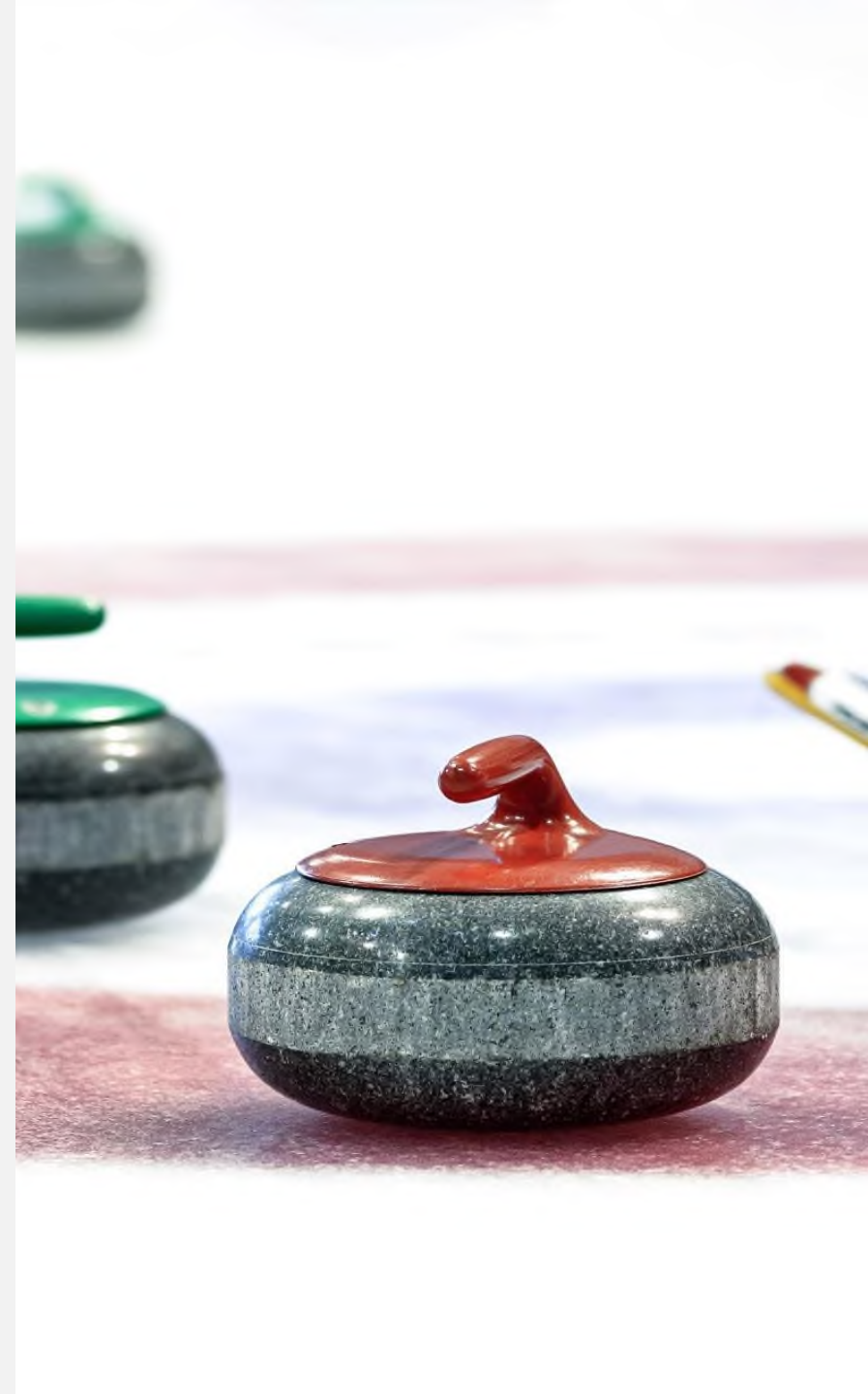
- Stanovy umožňujú poskytnutie finančnej asistencie.
- Finančná asistencia musí byť poskytnutá za spravodlivých trhových podmienok.
- Predstavenstvo preverí finančnú spôsobilosť každej tretej strany, ktorej alebo prostredníctvom ktorej má byť finančná asistencia poskytovaná.
- Vlastné imanie nesmie klesnúť pod hodnotu upísaného základného imania zvýšenú o rezervný fond a iné fondy, ktoré spoločnosť vytvára povinne podľa zákona a ktoré podľa zákona alebo stanov nie je možné rozdeliť medzi akcionárov.
- Spoločnosť vytvorí vo výške poskytovanej finančnej asistencie osobitný rezervný fond.

Podmienky pre poskytnutie finančnej asistencie

Časť 2

- Predstavenstvo vypracuje a predloží valnému zhromaždeniu písomnú správu, ktorá obsahuje najmä: (i) dôvody poskytnutia FA (vrátane odôvodnenia záujmu spoločnosti na poskytnutí finančnej asistencie), (ii) podmienky poskytnutia FA, (iii) posúdenie rizík súvisiacich s FA, ak ide o likviditu spoločnosti a jej platobnú schopnosť, a (iv) cenu nadobudnutia akcií spoločnosti treťou osobou.
- V prípade FA v prospech osôb prepojených so spoločnosťou (člen predstavenstva, ovládajúca osoba alebo člen jej štatutárneho orgánu) dozorná rada vypracuje a predloží valnému zhromaždeniu písomnú správu, v ktorej posúdi, či poskytnutie finančnej asistencie nie je v rozpore s najlepším záujmom spoločnosti a tiež posúdi správu predstavenstva.
- Súhlas valného zhromaždenia (potrebná 2/3 väčšina hlasov prítomných akcionárov).
- Uloženie správy predstavenstva a správy dozornej rady do zbierky listín bez zbytočného odkladu po tom, čo valné zhromaždenie schváli rozhodnutie o poskytnutí finančnej asistencie.

Očakávaný dopad v praxi

Čo možno od novej právnej úpravy očakávať?

- Legislatívny posun smerom k flexibilnejšej právnej úprave.
- Nové možnosti pri štruktúrovaní transakcií pri zachovaní a.s. ako právnej formy cieľovej spoločnosti.
- Niektoré zákonné definície môžu vyžadovať dodatočnú precíziu (napr. *spravodlivé trhové podmienky, najlepší záujem spoločnosti*) v kontexte zaužívanej terminológie.

Výzvy a otázky pre transakčnú prax:

- Povinná tvorba rezervného fondu a dopad na kapitalizáciu spoločnosti.
- Publicita v dôsledku povinného zverejňovania dokumentov v zbierke listín.
- Úloha poradcov pri vytváraní *best market practice*.
- Relatívna administratívna záťaž a zvýšené transakčné náklady vs. preferencia tradičných štruktúr úplne vyňatých zo zákazu finančnej asistencie.

WT

Ďakujem za pozornosť.

WT

Rozdeľte sa so svojimi blízkymi

Nové formy korporátnych reorganizácií
Daňové dopady

Bruno Štefánik, Partner, Wolf Theiss

Miroslava Vojteková, Tax Director & Advisor, LeitnerLeitner

12 December 2023

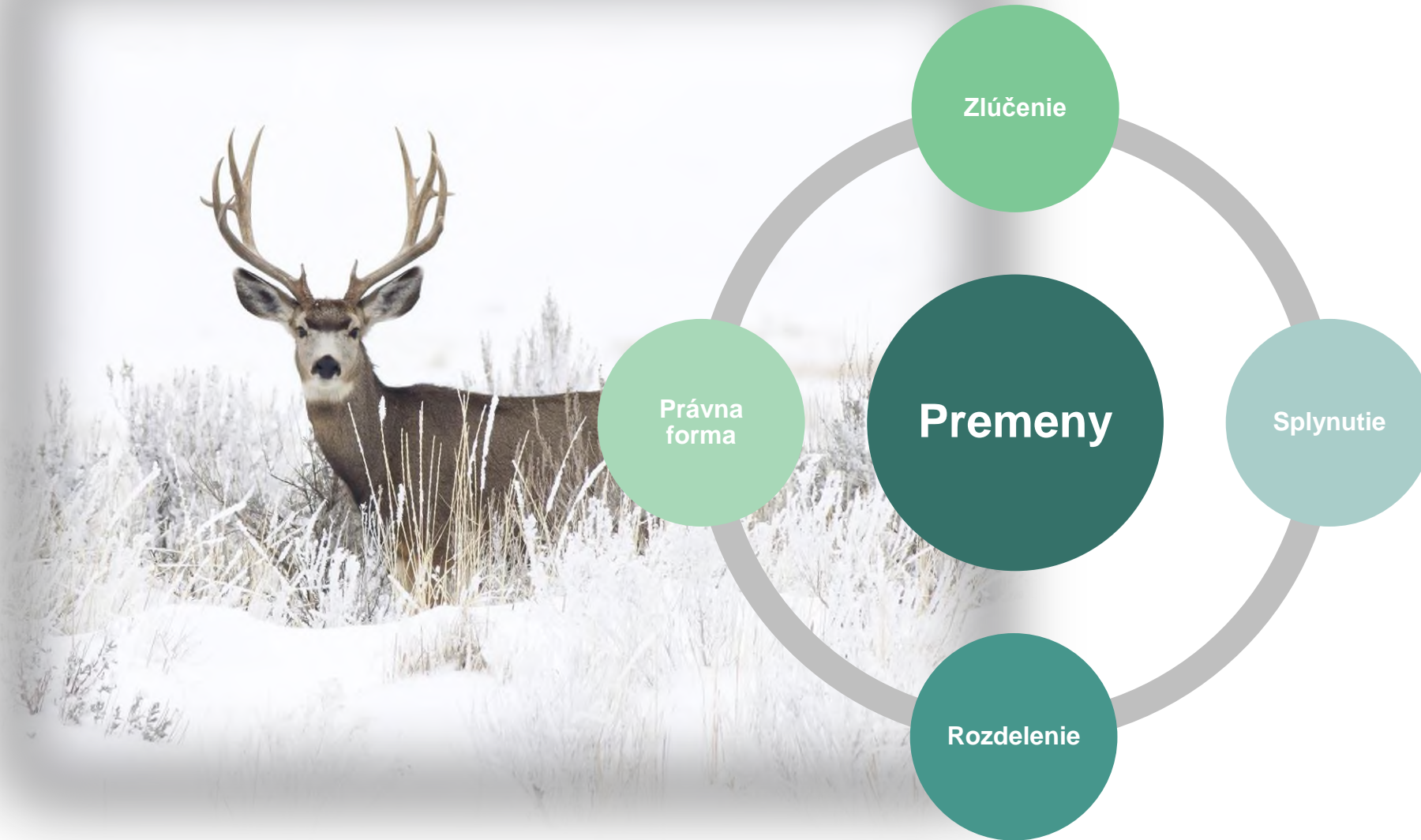
Zákon o premenách

Zákon č. 309/2023 Z.z. o premenách obchodných spoločností

- Účinnosť od 1.3.2024
- **Integrácia:**
  - II. Časť ObZ
  - § 152a nasl. (s.r.o.)
  - § 218a nasl. (a.s.)
  - Zmena právnej formy
- Projekty premeny schválené od 1.3.2024
- Návrhy zmluvy schválené do 29.2.2024 ak bol podaný návrh do OR SR do 30.6.2024 = stará právna úprava

Konsolidácia inštitútov

Premeny

PREMENY		
Fúzia	Zlúčenie $A \rightarrow B = B$	
	Splynutie $A + B = C$	
Rozdelenie	Rozštiepenie	Rozštiepenie zlúčením $A = B + C$
		Rozštiepenie splynutím $A = B + C$
	Odštiepenie (spin-off)	Kombinácia
		Odštiepenie zlúčením $A + B = A + B$
	Odštiepenie splynutím $A = A + B$	
	Kombinácia	
Cezhraničná fúzia	Cezhraničné zlúčenie	
	Cezhraničné splynutie	
Cezhraničné rozdelenie	Cezhraničné rozštiepenie	
	Cezhraničné odštiepenie	
Zmena právnej formy		
Cezhraničná zmena právnej formy		

Odštiepenie

Spin-off

Predaj (časti) podniku

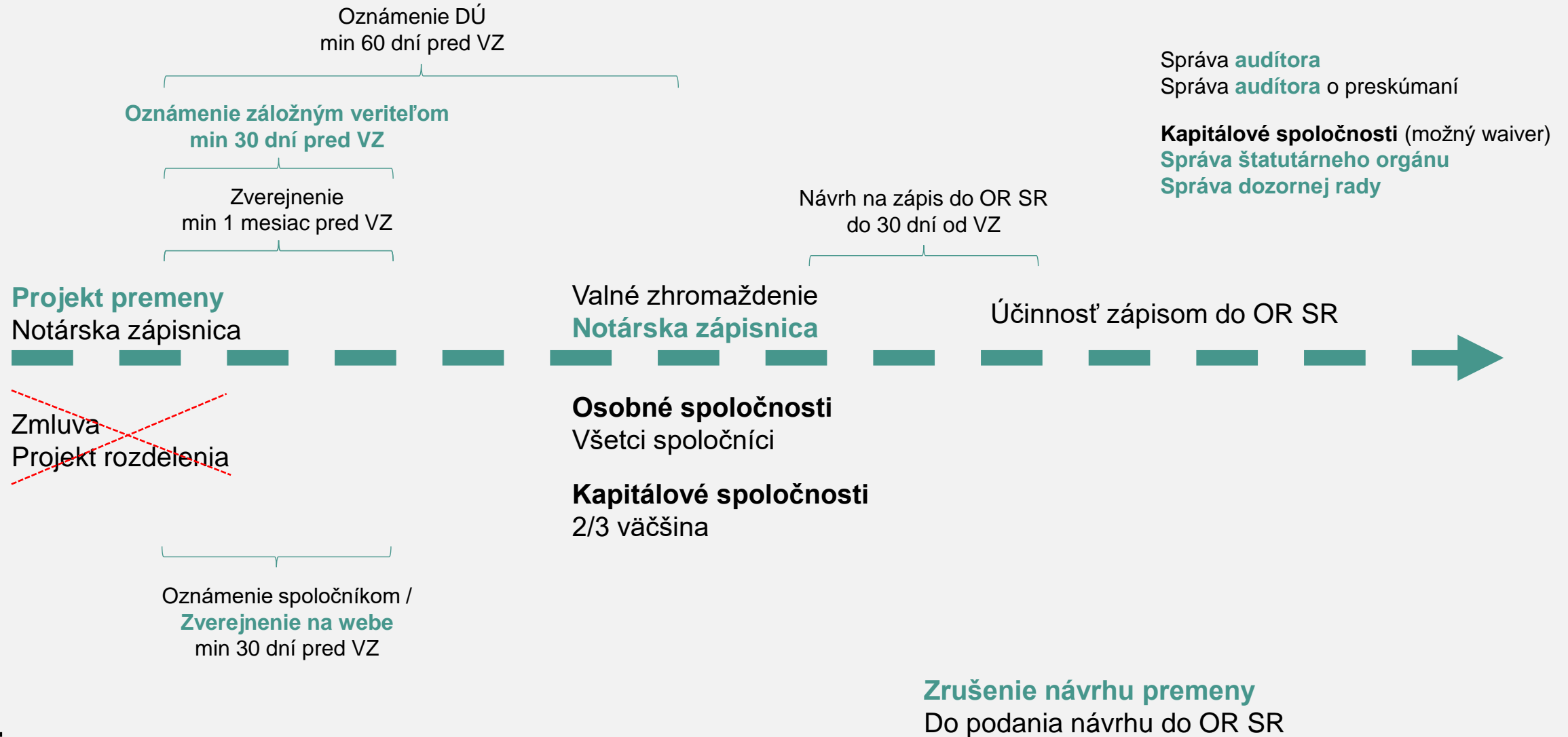
- Samostatné účtovníctvo
- Prechod práv a povinností (TUPE)
- ~~Verejnoprávne povinnosti a oprávnenia~~
- ~~Cherry picking~~
- Realizácia < 1 mesiac

Odštiepenie

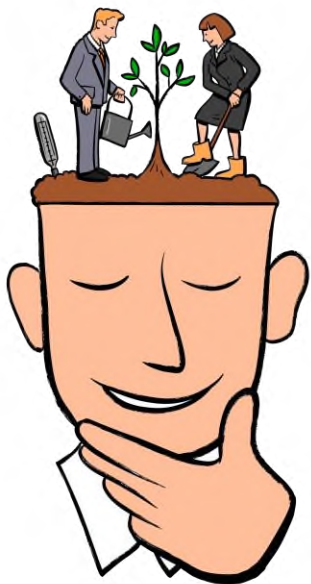
- Cherry picking / úprava práv a záväzkov
- Kapitálové spoločnosti
- V rozhodný deň ekvita nesmie byť nižšia ako ZI
- Jednoznačné určenie majetku a záväzkov → inak podielové spoluvlastníctvo podľa čistého obchodného imania
- Realizácia > 3 mesiace

Fúzia + Rozštiepenie: Flowchart

Daňové dopady odštiepenia na Slovensku

Dane: pôvodné vs. reálne hodnoty

- Pôvodné hodnoty veľmi obmedzene (len určité definované prípady) – step-up sa nezdaní
  - Právny nástupca v EU/EHP prevezme pôvodné hodnoty
  - Majetok a záväzky ostávajú funkčne spojené so stálou prevádzkarňou
- Reálne hodnoty vždy v tuzemskom prípade a ak pôvodné nie sú možné – step-up sa zdaní
- Oceňovací rozdiel sa zdaňuje jednorazovo alebo max počas 7 rokov (zdaňuje zanikajúca spoločnosť alebo právny nástupca, ak nezdaní zanikajúca spoločnosť)
- Goodwill / Badwill sa zdaňuje/uznáva max počas 7 rokov (min 1/7 ročne)
- Povinné úpravy základu dane

WT

Otázky